

Załącznik nr 7 do protokołu z posiedzenia Okręgowej Rady Adwokackiej w Szczecinie nr 2/2023 z dnia 27 lutego 2023 r.

Okręgowa Rada Adwokacka w Szczecinie w składzie:

adw. Piotr Dobrołowicz - Dziekan
adw. Marta Adamek-Donhöffner
adw. Joanna Budnowska
adw. Wiesław Fafuła
adw. Mikołaj Kołdecki
adw. Martyna Maciejewska-Przytucka
adw. Piotr Mazuro
adw. Tomasz Milewski
adw. Michał Olechnowicz

w głosowaniu jawnym na podstawie art. 44 ust. 1 ustawy Prawo o adwokaturze (Dz.U. z 2022 r. poz. 1184 ze zm.) przyjmuje następujące stanowisko:

Okręgowa Rada Adwokacka w Szczecinie z żalem odnotowuje, że w stosunkowo krótkim czasie kolejny raz w sprawach prowadzonych przez szczecińskie jednostki prokuratury dochodzi do zastosowania wobec adwokata Szczecińskiej Izby Adwokackiej środka zapobiegawczego w postaci zawieszenia w wykonywaniu zawodu.

W obydwu przypadkach (sprawy prowadzone w Prokuraturze Okręgowej w Szczecinie oraz w tutejszym wydziale Prokuratury Krajowej) środek ten został uchylony przez sądy rozpoznające zażalenia wniesione przez adwokatów.

W 2021 r. Naczelna Rada Adwokacka wystąpiła do Senatu RP z petycją dotyczącą zmiany przepisów kodeksu postępowania karnego, w tym m.in. warunków stosowania środka zapobiegawczego w postaci zawieszenia w wykonywaniu zawodu w stosunku do adwokata. NRA postuluje, by środek ten mógł być stosowany wyjątkowo, w określonych jasno przypadkach i - co najistotniejsze - jedynie przez sąd.

Okręgowa Rada Adwokacka w Szczecinie popiera ten kierunek nowelizacji.

Za celowością takiego rozwiązania przemawia szereg argumentów.

Przede wszystkim wprowadzenie tej propozycji prowadziłoby do zabezpieczenia i podwyższenia standardu ochrony wykonywania zawodu adwokata oraz gwarancji procesowych osób, które wykonują zawód adwokata. Przeniesienie na sąd uprawnień do zastosowania tego środka zapobiegawczego wobec adwokata powodowałoby, że organem procesowym stosującym ten środek byłby niezależny sąd, w skład którego wchodzi niezawisły sędzia – niez zaangażowany w realizację funkcji ścigania i oskarżania.

Przedstawione przez środowisko adwokackie rozwiązania służyłyby nie tylko wyjaśnieniu sytuacji procesowej podejrzanego adwokata, lecz przede wszystkim zabezpieczeniu interesów jego klientów i prowadzonych przez adwokata spraw. Dość powiedzieć, że w chwili obecnej, w razie zastosowania takiego środka przez prokuratora, adwokat traci prawo do wykonywania zawodu w

jednym momencie, a przez to interesy prawne jego klientów (nawet jeśli przejściowo) nie są należycie zabezpieczone.

Naczelna Rada Adwokacka zwraca w swojej petycji uwagę na konieczność przede wszystkim bezwzględного zapewnienia przez ustawodawcę niezależności zawodu adwokata, co jest determinowane interesem publicznym. Aktualnie obowiązujący model zawieszania w wykonywaniu zawodu adwokata przez organ ścigania godzi w wolność i niezależność wykonywania zawodu adwokata.

Duże znaczenie w tym kontekście mają również uwagi zawarte w uzasadnieniu stanowiska Okręgowej Rady Adwokackiej w Warszawie z 3 czerwca 2018 r., w którym podnosi się wobec obowiązującej regulacji prawnej wątpliwości natury wręcz konstytucyjnej. Każde ograniczenie polegające na orzeczeniu zakazu wykonywania określonego zawodu jest ograniczeniem wolności. Stosowanie omawianego środka zapobiegawczego jest najpoważniejszym ograniczeniem wolności adwokata. Członkowie ORA w Warszawie zgodnie podkreślają, że ograniczenie takie winno być więc stosowane jako kara, i co rozumiały wyłącznie na podstawie orzeczenia sądu.

Jako trafne należy uznać inne argumenty zawarte w tym stanowisku, chociażby dotyczące de facto naruszenia – w razie stosowania tego środka przez prokuratora – istoty zasady równości broni w procesie karnym.

Podkreślenia wymaga fakt, że zawarta w k.p.k. omawiana regulacja nie jest jedyną w tym zakresie. Ustawodawca przewidział w ustawie Prawo o adwokaturze, regulującej w zasadniczym stopniu zawód adwokata, przesłanki jego zawieszenia w wykonywaniu czynności zawodowych. Wskazał przy tym organy uprawnione do podejmowania tak istotnych decyzji, którymi są organy adwokatury.

Uważna analiza wyżej przywołanych uwag pokazuje jak doniosłe konsekwencje na wielu płaszczyznach wywołuje stosowanie przez prokuratora środka zapobiegawczego w postaci zawieszenia w wykonywaniu zawodu adwokata - tak wobec niego samego, jak i jego klientów. Jednocześnie taka decyzja procesowa może zostać odebrana za wykraczającą poza potrzeby postępowania przygotowawczego, nieadekwatną do okoliczności sprawy, a również i kontrowersyjną pod względem jej konstytucyjności i zasad procesu karnego.

Okręgowa Rada Adwokacka w Szczecinie postuluje do szczecińskich organów ścigania, by w ramach rozważań nad ewentualnym zastosowaniem tego środka w przyszłości, brały każdorazowo pod uwagę przedstawione powyżej argumenty. Wobec niewprowadzenia, przynajmniej do tej pory, proponowanych przez NRA zmian przepisów w omawianym zakresie, Okręgowa Rada Adwokacka w Szczecinie uważa także, że każdorazowe zastosowanie takiego środka winno być - po złożeniu zażalenia - niezwłocznie przekazywane do sądu w celu poddania postanowienia prokuratora jak najszybszej kontroli sądowej.

Stanowisko zostało przyjęte jednogłośnie.

Dziekan
Okręgowej Rady Adwokackiej w Szczecinie
adw. Piotr Dobrołowicz